

Toets betoog/beschouwing 5 vwo

Denk bij de voorbereiding aan de volgende zaken:

- Hieronder worden onderwerpen en vragen aangereikt. Hoe jij precies je vraag of stelling formuleert, ligt bij jou.
- Hieronder staan tekstjes die je een zetje moeten geven bij de voorbereiding. Het zijn geen inleidingen die je mag overnemen in je eigen stuk.
- Het is handig om een schrijfplan/argumentatieplan te maken. Het geraamte van je stuk staat dan en is goed te onthouden.

1. #METOO

De #metoo-verhalen hebben heel wat losgemaakt. Veel vrouwen hebben eindelijk een last van zich af kunnen werpen en veel bekende en onbekende mannen worden geconfronteerd met hun duistere kant. Je zou denken dat er een flinke stap is gezet in de strijd voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Tegelijkertijd kun je ook het gevoel krijgen dat het verschil tussen mannen en vrouwen juist groter is geworden door het 'wij-zij'-denken. De vraag dringt zich op of en op welke manier deze periode in de geschiedenis bepalend gaat zijn voor het feminisme en strijd tegen seksisme. **(Dit is een breed onderwerp dat lijkt te vragen om een beschouwing. Afhankelijk van je eigen inkadering is een betoog ook goed mogelijk).**

2. R.I.P EU

Tientallen jaren leidde de Europese Unie een bestaan aan de rand van het maatschappelijke bewustzijn. De besluiten die er werden gemaakt raakten iedere Europese burger maar druk maakte men zich er nauwelijks om, wat gesymboliseerd werd door extreem lage opkomstpercentages bij de Europese verkiezingen. Dat is nu anders. De EU is hot. Tegenwoordig ben je voor Europa of ertegen. De brexit-onderhandelingen verlopen stroef maar afscheiding van de EU is inmiddels een punt op de politieke agenda van ieder land. En dat is maar goed ook. De EU is een moloch die te duur is, niets oplevert en zorgt voor onrust. De EU opheffen en terug naar een Europa met wat basale economische en militaire afspraken is hard nodig. Of toch niet?

3. Bijvangst

De Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 gaat, als de huidige regering de vergevorderde voorbereidingen gewoon doorzet, op 1 januari 2018 van kracht. Deze wet, ook wel bekend als de sleepwet, zorgt ervoor dat inlichtingendiensten verregaande bevoegdheden krijgen wat betreft het aftappen van allerlei data van burgers die zich op een of andere manier in de omgeving van iemand bevinden tegen wie een gericht onderzoek plaatsvindt. Het kan familieleden betreffen maar ook mensen die gewoon wat huizen verderop wonen. Velen vinden dat met een dergelijke wet het recht op privacy in het geding is. De overheid zegt die privacy te waarborgen door strenge controle en zegt dat de informatie nodig is in de strijd tegen terrorisme. Maar is dat wel zo? Moeten we er niet alles aan doen om deze wet tegen te houden? Of moeten mensen die verder niets te verbergen hebben gewoon niet zo zeuren?

4. De zwarte piet toespelen of roetveeg uit de pan?

Zoals gewoon is geworden de laatste jaren stond voor veel volwassenen Sinterklaas ook nu weer in het teken van wat 'de zwartepietendiscussie' is gaan heten. En ook zoals voorgaande jaren: het ging er weer wat heftiger aan toe dan een jaar eerder. De geblokkeerde snelwegen tijdens de intocht van Sinterklaas lijken het symbool geworden van een totaal verdeelde samenleving. Ook de discussie zelf lijkt niet alleen meer te gaan over racisme. Hoe moet dit verder? **(Algemene tip: let er bij dit onderwerp op dat je weg blijft bij je eigen onderbuikgevoelens. Om het iets zakelijker te stellen: onderbouw je argumentatie goed)**

5. Seksuele voorlichting 2.0

De invloed van social media is groot. Opgroeiende mensen worden overspoeld met video's, foto's en meningen zonder dat daar een disclaimer aan te pas komt. Een probleem is dat de volwassenen van nu niet dezelfde tienerperiode hebben gehad en dus per definitie niet kunnen invoelen welke invloed social media nu precies hebben op de opgroeiende jeugd. Zij kunnen dus niet of nauwelijks opvoeden uit eigen ervaring. Het gevolg is misschien wel een onzekere en onbegrepen generatie mensen die op zeer jonge leeftijd geconfronteerd wordt met een digitale wereld vol seks, ideaalplaatjes, succesverhalen en een sterk karakter nodig heeft om een positief zelfbeeld te houden. Is dit een probleem dat beter erkend en aangepakt moet worden? Is het misschien zelfs tijd

om middelbare scholen te verplichten om actief met het zelfbeeld van jongeren aan de slag te gaan in een apart vak?

6. Dier en leed

De bio-industrie heeft zijn langste tijd gehad, zeggen velen. De gevaren voor de volksgezondheid van duizenden op elkaar gepropte dieren worden steeds duidelijker en ook het leed van dieren speelt een steeds grotere rol in het debat. Ook de vleesconsumptie zelf wordt gezien als problematisch voor mens, klimaat en milieu. Er zijn echter ook andere geluiden. Juist de technologisering van de bio-industrie met bijvoorbeeld megastallen en moderne mestverwerking zorgt voor een veel effectievere vee-industrie die zuiniger is, milieuvriendelijker en toekomstbestendig. De vraag is hoe de veehouderij er in de toekomst uit moet zien.

7. Bye Bye bank

De waarde van de Bitcoin heeft, op het moment dat dit geschreven wordt, een recordhoogte bereikt. Eén Bitcoin is nu bijna tienduizend euro waard. De bankensector waarschuwt dat het een bubbel is die ieder moment uit elkaar kan spatten. Hebben de banken daar gelijk in of proberen ze het naderende gevaar van een economie waarin de banken buitenspel worden gezet te bestrijden? En is de Bitcoin überhaupt een goede alternatieve valuta?

8. Access for all

Op dit moment kennen slechts drie landen in de wet vastgelegde netneutraliteit. Dat zijn de Verenigde Staten, Chili en Nederland. Hoewel over de definitie van netneutraliteit wel wat onduidelijkheid bestaat komt het erop neer dat het voor internetproviders verboden is bepaalde contentaanbieders te blokkeren, meer te laten betalen of het dataverkeer af te knippen. Zo wordt de gebruiker een eerlijk en open internet gegarandeerd. Er zijn echter ook tegengeluiden. Om geen inkomsten mis te lopen, betalen kleinverbruikers mee voor grootverbruikers. Is het tijd dat netneutraliteit Europees wordt gegarandeerd of wordt het tijd dat de omgekeerde weg wordt bewandeld zodat providers meer vrijheid krijgen hun verdienmodel te optimaliseren?

9. The Matrix

Kunstmatige intelligentie (AI) is aan een opmars bezig. Terwijl de technologie van zelflerende computers en robots nog in de luiers ligt, is het duidelijk dat de toepassingsmogelijkheden van AI eindeloos groot zijn. Computersystemen die zichzelf langzamerhand leren te communiceren als echte mensen zouden in de dienstverlening hun nut kunnen bewijzen maar ook in oorlog en huishouden zijn de toepassingen eindeloos. Maar hoe groter men kan fantaseren over computers die kunnen leren als echte hersenen, hoe groter de gevaren lijken. Wie houdt immers zelflerende computers met een rekencapaciteit die de menselijke ver overschrijdt, in de hand? Is kunstmatige intelligentie een zegen of een gevaar? Of moeten er maatregelen genomen worden om te voorkomen dat de mens de controle verliest?

10. Alternatief rechts

Dat Thierry Baudet de vaderlandse politiek flink opschudt, is duidelijk. Zijn idee van een nieuwe renaissance vindt weerklank bij de bevolking. De twee zetels die zijn partij nu heeft, lijkt een voorbode voor meer. Als het aan Baudet ligt, moeten we naar een Nederland waarin slechts enkele witte mannen de macht hebben. In zijn wereldbeeld is klimaatverandering een verzinsel, lijden Nederlanders aan oikofobie, en speelt een partijkartel elkaar constant de bal toe waardoor de Nederlandse democratie een schijndemocratie is. Is Baudet een tijdsverschijnsel dat snel weer uitsterft? Of hebben zijn ideeën, die populair zijn bij onder meer jongeren die een hoge opleiding genieten of genoten hebben, daadwerkelijk bestaansrecht voor langere tijd?